

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Brasiovu 23 Dec. 1871.

Cum stamu si unde ne aflamu?

(Capetu.)

In apropiare de luna lui Iunie 1867, candu se asedia pactulu dualisticu intre Ungaria cu Austria, Kossuth intr'o epistola catra Deak, publicata in „M. Ujsag“, mustra pe acesta, ca pe ducele maghiarilor, mai vertosu aristocrati, chiaru cu cuvintele lui, espresse in caus'a autonomiei Ungariei inainte de aceea, dicundu: Tu ai disu, ca „dreptulu, care lu rapesce violentia (sila fortata) se mai pote recastiga si numai aceea e perdutu pentru totud'un'a, ce a lasatu de voia buna din maini vreuna natiune“, der' ai lunecatu de pe bazea autonomiei Ungariei pe calea abdicerei de dreptu, incatu trebuie se te intrebu, ca ce a mai ramas din autonomia? Ungaria se desbraca de pusetiunea de statu si se contopesce intr'unu corpu de statu alu monarchiei austriace cu uniunea reale. — Austria inse -si are politic'a continuitatei sale de dreptu pentru impoterirea statului, acum numitu intr'un'a: Austro-Ungaria, ea nu cede nemica, ce ar' pote angusta acesta unitate, ci face tote pentru a o totu mai consolida, lati si apropia de perfectiune, ca se i creasca prestigiulu. — Intocma facura si facu si maghiarii facia cu Transilvania. — Ei i decretara unirea reala cu Ungaria, pre candu mai inainte Transilvania era unita numai cu uniune personale, ca o margea in coron'a Ungariei, standu sub regele Ungariei ca Mare Principe in Transilvania. Deocamdata maghiarii ecsecutara numai uniunea Transilvaniei cu Ungaria. Cu uniunea potea incapé si atata autonomia a Transilvaniei, cata o pretensera romanii d. e. si in diet'a dela Clusiu, ca se aiba diet'a sa, in care se-si pota afla si romanii garanti'a ecshintiunii nationale politice, ca conatiune perfectu egalu indreptatita, cum au croatii; der' maghiarii mergu si mai departe, ei pretendea mai eri in diet'a din Pest'a totala fusiune a Transilvaniei in Ungaria, incatu se puse si terminu bugetului pentru r. comisariatu din Ardélu numai pana la finea anului 1872, candu Transilvania se devina fara nume, numai ca comitate ale Ungariei, buna ora cum ar' veni statulu A. intregu centralisatu, candu s'ar imparti fara catu de pucinu respectu la dreptu de statu alu tieriloru, din care fu compusu mai inainte. — Deci deca nu se va recunosce pentru Transilvania nici una umbra de autonomia, romanulu din Ungaria, catu va fi lumea maghiara, nu mai pote fi natiune politica cu dreptu perfectu egale, decatu pote repriminduse limb'a neutrare de limba a statului, ca-ce altfelu tote limbele din Ungaria voru pretende se fia asemene recunoscute, ce nu e prin potintia nici cu privire la politic'a de fondu nationale maghiara, nici din respectulu pretensei dificultati cu 5—6 limbe.

Indesiertu suntu dera tote precalculele celoru ce credu, ca voru asecura viet'a nationale politica fara autonomia cu activitatea in Pest'a, ca-ce acolo, vedemu bine, ca se facu propuneri, ca si conturile comerciantiloru se se faca totu numai maghiarcesce; apoi

legea de nationalitati nici asia, cum este, nu se observéza, departe de a se generalisa la o egalitate perfecta. Se va pretende de activisti se se faca tote? Nasdraveni omeni! Stang'a in dieta e maghiara si aristocrata, cu ceva democratismu amestecata, si are preste suta deputati, si totusi, ce nu se potriveste cu principiulu maghiaru aristocraticu nici macaru odata n'au potutu scote la cale. Ce o se pota scote acum activistii romani la Pest'a pentru prosperitatea poporului romanu, (celui doseditu, parasitu si ticalositu, cum dicea „Kol.K.“ si „P.“) cu vreo 20, 25, fia si o suta de deputati romani, facia cu maiortatea, o scimu inainte, ca nemica. —

Candu e vorb'a apoi de nationalitate, atunci maghiarii suntu toti der' toti una, pentru lumea maghiara; der' apoi activistiloru ce rola le mai remane in Pest'a? — Rol'a de dupa usia si de a aga seu a trafica cu dreptulu nationale politicu punendulu ploconu pentru nesce soarele seu postulare, si natiunea romana nobili si nenobili din Ardélu se va privi, ca s'a lapedatu ea singura de sene, de totu dreptulu seu politicu nationale etc., indata ce au luat parte activistii ei la trafic'a intentionata. Apoi „dreptulu, care lu rapesce violentia, se mai pote recastiga, der' aceea e perdutu pentru totud'un'a, ce a lasatu de voia buna din maini o natiune.“ — Vomu lucra der' la vatr'a nostra, ca aici suntemu avisati a ne lupta de diosu in susu pentru egalitate perfecta si pentru prosperitatea comuna a poporului. —

Eca der' unde ne aflamu!

Amu trecutu si prin purgatoriulu alegeriloru la reprezentatiunile comitatelor, ne aflamu — cu tote siretiile probate — totusi reprezentati facia cu virilii, ca 1 la 5, deci deca virilii seu deakistii voru a face contu la o pace fundata si segura cu romanii, acum candu se afla in plena organisatiune, suntu obligati a esi din tote reservele. Deci seu ne voru respinge tote propunerile nostre, si atunci vomu sci, ca s'au ruptu tote atiele; seu voru adera si ne voru sprijini tote propunerile de pretensiunile nostre nationale politice, si atunci vomu incepe a tracta de diosu in susu, tote municipale din Ardélu pentru reabilitarea si a natiunei romane in dreptulu perfectu egalu politicu nationale. Ne e ultim'a proba, inse nu in atmosferile inalte, unde se facu traficele pervertite, ci intre vecinii, cu cari avemu a face si a desface, a incarca si a descarca tote sarcinele si a proiecta seu a respinge tote planurile privitorie la prosperarea ori amenintiarea binelui comunu alu patriei. **Aici e loculu** a lucra si a propune si modificarea §§-loru din legile cele vitrege; aici a descarca tote pasarele, apasari si nedreptatirile; aici a pretende unanimu intrepunere pentru reabilitarea drepturilor nostre nationale perfectu egali. Unu cugetu, una anima si la toti una si aceeasi actiune prin comitate; si acolo, unde voru fi numai ca de sementia alesi din gratia! — Resultatele apoi le vomu publica se misce cerulu si pamentulu din partene! Ultimulu refugiu ne va fi la jura maiestatica! —

Fondulu scolasticu si scolele poporall in desfiintiatulu regimentu romanu I de granitia.

De candu prin staruinti'a si zelulu unoru barbati inteligenti din fostulu regimentu romanu I sub

conducerea ilustrisimului d. colonelu baronu Davidu Ursu de Margine, s'a pusu in aplicare fondulu de monturu — acum scolasticu — alu numitului regimentu, si mai vertosu, de candu acelu fondu s'a predatu spre administrare comitetului centralu alesu de reprezentanti'a generala, si aprobatu de inaltulu regimu, impartasirile din diuarie au inceputu a fi mai dese si mai interesante in acestu obiectu.

Doue impartasiri mai recente de acestu felu au aparutu in numerulu Gazetei 83 si 95 alu „Albinei“ din a. c.

In cea d'antaiu s'au delineatu cele pertractate in adunarea reprezentantiei generale din 26 si 27 Septembrie a. c. si ne intereséza pre toti, in catu prin acest'a ne amu informatu forte chiaru atatu despre starea fondului, catu si despre activitatea, energi'a si neobositulu zelu alu comitetului administrativu intru aplicarea fondului spre scopulu destinatu, pentru acest'a impartasire datorimu multimita domnului corespondinte din Fagarasiu; er' in privinti'a ingrigirei pentru caderea propunerei domniei sale privitoria la botediulu scoleloru lu afladamu, si nutrimu firma convingere, ca din acest'a parte, fitori'a generatiune a fostiloru bravi granitieri, nici odata nu va caus'a caintia. — Inse cu atatu mai multe reflecsiuni si exceptiuni avemu asupra articolului aparutu in Nr. 95 alu „Albinei“ din 1-a Decembre a. c. cu titlu: „Cestiunea scoleloru din desfiintiatulu regimentu romanu I de frontiera si a fondului de monturu, acum scolasticu“, si cu numele: mai multi fosti granitieri din regimentulu romanu I.

De cumva cele descrise in acelu articlu, n'ar fi acurata si fidela fotografia a celoru petrecute in dilele aceste in Hatiegu si decumva ar' mai eciste unu alu doilea casu tocma de acestu felu, amu dice, ca e competinti'a comitetului administrativu alu fondului a respinge condemnaver'a nemultiamire; inse dupa ce tota intemplantia e localisata la Hatiegu de o parte; er' de alta, ca nu cumva se fia sedusa opiniunea publica, si onoratulu comitetu se cugete, ca toti hatieganii, respectivu fostii granitieri din a II compania nutrescu acele idei retacite si contrarie culturei poporului; ne vedemu siliti si chiamati a lamuri starea lucrului inaintea onor. publicu, precum este.

Precum se scia, imperates'a de fericita memoria Mari'a Teresi'a redicandu militia de granitia, a infintiatu si doue regimente romanesci cu numere: Das erste und zweite Walachen- (mai tardiu Romanen) Regiment si in documentele respective militia se afla cu numire: militia nationala; numire onorifica destulu pentru romani in acelu timpu feudal. Aceste regimente preste totu si celu d'antaiu dela Orlatu in specie a avutu scoli parte germane in Orlatu, Vajda-Rece si Hatiegu dotate din fondulu de provente, mai tardiu erarialu, parte nationale romane sustienute mai vertosu dela comunele respective. Aceste tote fara de caracteru confesionalu si sub conducerea regimentului, erau scoli dupa cercustari de confesiunea respectiva. — Cu desfiintiarea regimentului I scolele tote au ramas in starea cea mai desolata; mai vertosu cele erariali, ca-ci incetandu jurisdictiunea militaria in teritoriulu regimentului, si guberniulu provincialu pentru meliorarea sortei acelora neingrigindu prea multu, cu ordinatiunea din 2 Iunie 1858 Nr. 7298/1161 le a supusu inspectiunei respectiveloru ordinariate pe ba-

sea unor normative prescrise prin emisul ministerialu din 22 Martiu 1858 Nr. 3193, si fiindca dupa p. 4 din aceste normative in comunele mestecate, unde se afla doue confesiuni, si parerile ordinarietelor divergésa (?) suntu a se redica doue scoli, ce mai vertosu acolo se vede a fi cu scopu, unde ambele confesiuni suntu bine reprezentate, si fiacare dintre acele are oficin parochialu de sene statatoriu, — cestiunea scólei din Hatiegu in acestu intielesu avendu a se resolví, abia dupa unu deceniu, in 1868/9 s'a resolutu in parte; ér' impartirea dotatiunei si rebonificarea unei parti de castra cealalta a remasu in pertractare si din cauza, ca statutele fondului inca nu erau aprobate de inaltulu regimenu.

In anulu 1870 adunanduse reprezentanti'a generala la Sibiu pentru modificarea statutelor pe basea emisului ministerialu, tocma precum face o reuniune séu asociatiune de scóle, a formulatu statutele in acelu intielesu, cá se redice si sustiena scóle pentru cultur'a poporului romanu de granitia, tragundu dunga preste tóte certele confesionali, — care in adeveru nici reprezentantie, nici comitetulu nu le a potutu lua asupra-si, fiindca atunci si ar' fi petrecutu timpulu numai cu pertractarea estoru cestiuni odióse spre daun'a si impedecarea institutiunei, de care si guberniulu transilvanu saturanduse, cu ordinatiunea sa din 8 Iuliu 1861 Nr. 2887 in urm'a decretului de curte din 14 Iuniu aceluasi anu Nr. 914 indreptata catra universitatea Hunedórei a pusu intrebare: nu cumva ar' fi mai cu scopu, ca scóla'erariala din Hatiegu din considerarea relatiunilor locali se se lase in calitatea mai dinainte fara caracteru confesionalu. Éta resp. pétra de scandalu, de care se lovescu fostii graniitari din Hatiegu de confesiunea greco-orientala. (Dómue intieptiesce orbii, ca e tempulu!!! — R.)

(Va urmá.)

Din comitatulu Albei superióre.

Se ne aducemu inca aminte de tempi de trista memoria pentru natiunea romana dinainte de 1848? Cu tóte, ca de atatea ori amu aruncatu velulu uitarei preste acei tempi, astadi, candu regimulu maghiaru colo susu in Bud'a-Pest'a, éra aici diosu prin comitate uneltele sale servili -si sfarma capulu totu numai pentru acelu scopu, ca cum se ne umilésca, si se ne despoia de totu ce ne mai este scumpu si pretiuitu, si chiaru de patriotismu, diu, ca suntemu siliti a ne aduce aminte cu indoita durere, pentru cá trecutul se ne servésca de invetiú pentru venitoriulu cu tentatiunile si cursele, care ni se arunca neincetatu de antagonii nostri politici.

Éca colo susu consortiuri, care conspiréza contra nóstra si pentru nimicirea solidaritátei romane, éra aici diosu uneltele aceluor consortiuri, cari prin intrigi si chiaru prin fortia ajutorati de legea, contraria intereselor nóstre nationali romane, ne a eschisu cu pucina exceptiune din tóte reprezentantie comitatense!!

Comitatulu Albei superióre dupa acea lege maestrita va dispune pentru venitoriulu de unu comitetu comitatense de 120 membri, a caruia una diumetate suntu virilii, éra cealalta alesii — nu putemu dice a poporului — ci a boieriloru seraci si bancrotati, de óre-ce poporulu dupa legea cea caracteristica de alegere si fara parechia in tóta lumea civilizata prin censulu de alegere de 8 fl. este alungatu dela urna si rapitu de acestu dreptu frumosu, pe candu nobilulu serantocu admisu, cá candu predicatulu cu unu „de“ in códá ar' fi creandu din densulu alta fiantia omenésca. . . .

Activitate pana la posibilitate intre marginile acestei legi vitregi a fostu devis'a totu sufletului romanu din acestu comitatu facia cu aceste alegeri. Activistii nostri, ce deplangu pasivitatea romaniloru cu atatea lacrimi de crocodilu, de siguru, ca cunoscundu in ameruntulu miscamintele si lupt'a intre-prinsa in cerculu alu II-lea de alegere alu Birghisiului cu deosebire, ar' depune armele, capitulandu cu observare, ca unde sistematice chiaru prin lege esti persecutatu, acolo pre langa tóta activitatea pucinu, ori tocma nici unu rezultatu póte se fia.

Legea, legea domniloru activisti, acésta ne stringe, dati se lucramu cu totii, si lucrati si dvóstra pentru delaturarea ei. Dupa ce cunóscemu inse, ca in dieta acum de odata nu putemu reesi, chiaru candu ne amu tramite deputatii nostri ar-

deleni acolo, fiindca cét'a antagoniloru ne impedeca, se remanemu in pasivitate pana ni se va dá timpulu oportunu, ca-ce intrelasarea pentru acestu casu este lucru, si de siguru mai curendu ne va duce la scopu, decatu participarea la dieta.

Resultatulu acestei activitati insasi pre langa tóta incordarea ni a datu de abia unu numeru de 8 reprezentanti romani in comitatulu Albei superióre retacundu pre vr'o doi la numeru, ai caroru mosi si parinti érá póte fii devotati ai causei romane, pe candu ei cu trupu si cu sufletu au trecut in castrele strainiloru, atacandu de acolo sermanii de ei pre mam'a loru natiunea, pentru cá mane poimane se fia alungati si de acolo, pentru cuventulu ce i s'a observatu mai de curendu lui Wahrmann in dieta, „ca ei nu suntu urmatori de ai lui Árpád.“

E bine cu 8 reprezentanti in comitetulu comitatense, ce vomu a asteptá dela alegeri oficililoru, cari voru decurge in 28 Decembre a. c. in comitatulu Albei superióre? Respinsu in asta privintia ni l'a datu de priceputu elu dela „Nemere“ in Nr. 98 anulu curinte si dupa densu „M. Polgár“ si „Kelet“. Pana acuma aveau romanii intre oficialii cardinali la oficiolatu acestui comitatu unu vice-comite romanu in person'a domnului Stefanu Ladai, cela ce a condusu in vr'o doi ani si diumetate comitatulu, fiindca comitele supremu si cu fóbireulu érau mai totu absinti, cu o pricepere de lucru si unu tactu raru, care ar' puté face onóre multoru domni maghiari. Se vedi, ca astadi „Nemere“ intr'unu comitatu cu maiortate mare romana candidéza pentru postulu de vice-comite trei maghiari, si de vice-comitele funginte nici nu voiesce a aminti.

Vomu fi ignorati si bine se ne amble, déca din gratia, care de alt-cum ne voru face o a simti binisioru, voru oferi dintre posturile subalterne si vre-unui romanu vre unulu, cá apoi se se póta laudá domni maghiari in gur'a mare, ca ce drepti suntu si cum iubescu pre romani.

Se capete déra minte toti aceia, pre cari ii incanta inca fratietatea maghiara si se se destepte, pana ce nu voru fi suprinsi intru o óra pe neplacute; ca-ce pana atunci numai se voru folosi compatriotii nostri maghiari de densii, pana ce va mai recere necesitatea, éra dupa ce acésta va fi delaturata cu alungat'a voru fi aruncati dela densii, pentruca nisuint'a unгурésca este astadi cá cum a fostu pururea: trautirea romanului la pamentu si degradarea la selavia, cá cu atata mai usioru se póta domni preste ei. Si apoi folósele trase inainte de 1848 de pe romanii nici chiaru boierulu romanu, dá apoi celu ungru nu le póte uitá. O si déca cunoscu domni maghiari cumva proverbiulu s. romanescu: „ce tie nu -ti place altuia nu face“, pentru ce lu ignoréza óre, candu dupa tóte prospectelo si politic'a portata **o se ajunga** facia cu némtiulu urm'ane. — De altcum le uramu drumu bunu, de óre-ce pentru de ai capacítá ne tienu pré bacatela. —

NB. Bine v'au potcovitu maghiarii! Asta ve e multiamit'a, ca nu v'ati tienu cu disciplina sacra de pasivitatea decretata, ci ati lacomitu la bani pe voturi!! = 5 fl. de biletulu verde; cine da mai multu; ér' preutii si inteligenti'a unii ori au fostu nescie indiferinti, servili si de cei cu siediulu in dóue luntre, ori lenesi, de n'au disciplinatu si luminatu poporulu — sub patrafrulu moralitátei: —, ca e celu mai neiertatu pecatu de mórte, a vinde interesele natiunei pe banii oferiti cá lui juda la alegeri, cá se-si vanda natiunea. Dér' patiani'a va invatia minte pre toti, ca-ce toti cei lenesi si lasi voru avé a suferi. — R.

Din comitatulu Albei inferióre.

In 11 Decembre a. c. a decursu alegeri de ablegati in comitetulu comitatului Albei inferiori, cum se vorbesce, cam cu urmatoriulu rezultatu.

1. Orasiulu Aiudu numerandu 600 de alegatori a fostu impartitu in 2 cercuri electorale, avendu de a alege fiacare cercu cate 19, prin urmare 38 de ablegati, alegatori au fostu impartiti in dóue partite, a dreptei si stangei. Aici a invinsu cu mare maiortate partit'a stangei. Alegerea a cursu delamintrilea in buna ordine fiindu alegatorii incunoscientiati de timpuriu despre diu'a alegeriloru.

Cerculu alegatoriloru alu cerculu Aiudu, la compusu 30 de comune ce numera 20.877 suflete cu 418 alegatori, dintre care pe Teasiu cade 95, pe Stremtiu 38, pe Lopadea ung. 23, pe Lopadea rom. 19, pe Asinipu 35, pe San-Craiu 19, Girbov'a de diosu 17, pe Beti'a 15, Petielc'a 15, Tempahadi'a 15, Bagau 14, si ceialalti pe celealalte

comuni in numeru de cate unulu pana la síepte. Intre acestia alegori s'a computatu firesce si membri invescuti cu votu virilu, de unde urmeze, ca celea mai multe comune n'au fostu reprezentate nici cu cate unu alegatoriu macaru, si ca comunele intre sine cu privire la contributiunea ce pórtá; au luat parte la alegere intr'o proportiune, care nici decum nu se póte justifica, si care pe deplinu **probéza**, ca legea electorale e cu totulu rea si nedrépta.

Pe langa o asemenea lege a mai influentiatu alegeri, si acea impregiurare, ca cerculu electorale s'a compusu din 30 sate cu 418 alegatori, pre candu dupa lege s'ar fi pututu face singuru din acestu cercu dóue cercuri electorale, cu cate 209 alegatori, si atunci s'ar fi inlesnitu celoru indreptatiti alegerea, nefindu astrinsi a acurge din departare in loculu de alegere Aiudu.

Cea mai mare influentia inse o a eesercitatu asupra alegeriloru machinatiunea domnului solgábirau alu cerculu Aiudu Vass Miklos si Jakab Károly. Acesti doi domni, de si au primitu de timpuriu consemnatiunea numeloru celoru indreptatiti la alegeri, nu numai ca nu au publicat'o in fiacare comuna, in intielesulu §-lui 30 din art. de lege 42 din an. 1870, ci s'a folositu de tóte modurile neconstitutionali, d. e. la granitari din Teasiu a tramisn o consemnatiune numai de 42 nume, in Petiele'a, in Giomalu, in Lopadea rom. a sositu consemnatiunea celoru indreptatiti numai in presér'a alegeriloru, adica in 10 Dec. a. c. Ba romanii din Lopadea rom. au fostu condusi de judele comunale cu porunca, ca alegatorii suntu citati inaintea oficiului comitatensu pe 11 Decembre cá obsitari. (Acestre trebuie reclamate se se indrepte, ca astfelu alegerea n'are valóre! — R.)

In diu'a de alegere la 9 óre diminétia domnulu Vass Miklos s'a aflatu in curtea pretoriala cu buzunariulu plinu de sieduli tiparite cuprindiendu acele numele celoru ce se se aléga. — Aici cum facea óre-care jude comunalu aratarea, ca s'au adusu ómeni, pe cari totudeodata ei presenta cá pe obsitari, numai deca'u le impartia anumitele siedule, ii conducea in sal'a de alegere. Cu acésta ocaziune aratanduse in curtea pretoriala si domnulu advocatu Nicolae Gaetanu a rugatu pe domnulu Vass Miklos ai impartasi si densulu o siedula a partitei sale, pofindulu totudeodata a cerca óre-care combinatiune intre romani si unguri, domnulu Vass inse nu numai, ca i au refusatú propunerea, ci l'a si indrumatu se se departé din curtea pretoriala, ca-ci la din contra diu va fi silitu „a-mi pune tiolu pe capu“, adica intre colegisti érá datina a arunca cuiva tiolu pe capu si apoi alu bate fara cá se póta vedé, ca cine l'a batutu (meg pokrocztatom). Dlu Gaetanu nu s'a intimidatu de locu de acésta amenintiare, ci ia respunsu, ca pe gerulu dominante si tiolu i ar' cadé bine mai vertosu, ca dlui are dreptu la alegere, dreptu a esplica legea celoru ce se presenta la alegere, **e conducatoriu de partit'a nationala romana**, n'a gresitu in

contra legei nimica, si asia nu numai ca nu se departá din curtea pretoriala, ci intrá chiaru in sal'a electorale cu obsitarii dela Lopadea romana. In sal'a de alegere conlusi fiindu de judele comunale alegatorii dela Lopadea romana, unulu dintre eli inaintea comisiumi primosce dela dlu Vass Miklos anumit'a siedula de votisare. Alegatoriulu intréba, ca ce are de a face cu siedul'a de óre-ce densulu e citatu **cá obsitariu** (?! Éca anarchistii! Ministeriulu suferé?! Anarchia! anarchia! anarchia maghiara! — R.). Dlu Vass Miklos ei respunde, ca se nu vorbésca multe, ci se de siedul'a domnului Ioane Papp membru alu comisiumei pentru culegerea voturiloru. Alegatoriulu incepú a tremura cu siedul'a in mana si era pe aici se de siedul'a. Domnulu Gaetanu pofiti pe dlu presiedinte alu comisiumei Boeriu Ferencz, cá se esplice alegatoriloru dreptulu lor, facundule cunoscutu totudeodata si cuprinsulu siedulei de votisare, ca-ci altfelu o asemenea procedura si votisare din retacire nu se póte considera, cá legiuita. Dlu fóbiró Imre face cunoscutu comisiumei, ca pe acésta di nici unu obsitariu nu e citatu la oficiolatu, éra dlu presiedinte inviéza pe dlu Gaetanu a se retiené dela ori si ce alegari (de ce, unde vede anarchia?) si a cuprinde locu, déca voiesce in interesulu partitei sale a observa cursulu alegeriloru. Éra alegatorii din Lopadea rom. se indrumara se ésa din sal'a afara.

Dlu Vass Miklos esindu din sal'a alegeriloru, insocitu de notari comunali o luara prin piaci'a si pe la casele ómeniloru, pe unde sciea, ca se afla judi comunali cu alegatori si asia, pe care cum ii afla ei lua si ii conducea inaintea comisii, puindule respectiva siedul'a de votisare la fiacare in mana si apoi indreptandui la cismariu Sas Lórinz (Szász

Lorincz) că se se ospeteze din grati'a domnului br. Franciscu Kemény; in asemenea impregiurari amu observatu chiaru si pe parentele Basiliu Ratiu din Cacov'a de langa Aiudu, ca inca si a condusu crestinii la votisare si fara de a intreba de cineva dintre romani, fara nici o mustrare de conscientia a votisatu dupa mandatulu d. Vass Miklos (?). Dintre alegatori romani abia s'au adunatu vreo 30 mai cu séma din Teusiu, Petiele'a si Giomalu, cari consultantuse si au compusu insii siedul'a de votisare si dupa amédi la 3 ore au votisatu. Numerulu totalu alu votisantiloru s'au suitu pana la 167 si asia partit'a dlui Vass Miklos a reesitu cu majoritate. Din 24 de alesi e numai unu romanu. Avendu in vedere numerulu alegatorileru si asemenandulu cu numerulu celoru ce au votatu, se póte afirma cu securitate, ca consemnatiunea alegatoriloru nu s'a tramisu de locu in cele mai multe comune si ca acésta alegere s'a efectuitu cu totale ignorare si calcare a legéi.

Cum se va fi observatu legea si cum au decursu alegerile in cealalte cercuri electorali n'amu pututu afla pana acum, se dice inse, ca romanii ar' fi reesitu in majoritate in cerculu electorale Blasiu si Barabantiu, éra in cerculu Vintiu de diosu, se dice, ca romanii cu ungurii s'a invoitu a alege diumetate romani diumetate unguri, póte ca romanii au reesitu si in Rosi'a montana, si asia se póte crede, ca intre 210 membri alesi se voru afla vreo 60 romani.

Acéstea spre informarea publicului.

Aiudu, 17 Decembre 1871.

Petru Poppu m/p.

Responsulu

ministrului ung. de instructiune la interpelatiunea dlui Babesiu in sied. camerei represent. din 17 Decembre 1871.

Dlu ministru Dr. T. Pauler luandu cuventulu dice:

„Dlu ablegatu Vinc. Babesiu -mi a adresatu o interpelatiune si a poftitu cá se respundu la aceea inca inainte de pertractarea bugetului instructiunei publice. Acea interpelatiune suna: (Cetesco tóte cinc punctele interpelatiunei.)

„La acéste intrebari respundu: (Se audimu!)

Scólele medie ce substau nemidiolocitei dispusetiuni a ministrului de instructiune, iu privinti'a limbéi de instructiune suntu parte curatu maghiare, parte mestecate; adica acolo, unde partea mai mare séu o parte considerabile a poporatiunei este de alta limba decatu cea maghiara, se folosescu afara de limb'a maghiara a instructiunei, inca si limb'a acelu tienutu, astfeliu, ca profesorii esplica obiectele si in acea limba, si scolarii potu se respunda in aceeasi limba, — si afara de ast'a, limb'a tienutulu se propune cá studiu relativminte obligatu, in acelu intielesu adica, incatu acei scolarii suntu detori a o invetiá, ai caroru parinti séu tutori poftescu acést'a.

Atari scóle medie suntu: gimnasiale din Sibiiu, din Tresten'a, din Zoln'a, din Becicareculu mare, din Bistritia-Bani'a, din Bartfa, din Lugosiu, Timisiór'a si altele. De aici se vede 1. ca concernintiloru li este data potinti'a de a-si invetiá limb'a gramaticesce, si a 2. ca este ingrigitu, precum dice legea — dupa potintia, cá se se cultiveze in propri'a loru limba pana acolo, unde incepe stadiulu culturai mai inalte acatemicé.

Ce se atinge de redicarea de institute nóue, dupa a mea pricepere chiamarea statului este, a deschide acolo si atunci, candu atari in careva tienutu séu lipsescu de totu, séu cele ce ecsistu nu mai ajungu a satisfacé trebuintiei. Incatu din acéste cause va fi vorb'a de redicarea de scóle nóue, intr'atat'a, guberniulu se va ingrigi — cá pana acuma, cá se corespunda dispusetiunei legéi in privinti'a celoru de diferite limbe, precum a datu guberniulu semne despre acésta voia si intentiune a sa si priu aceea, ca a subventionatu mai multe institute curatu de alte limbe, precum este a Neoplantei, a Brasiovului si — din fondulu relegionariu, a Beiusiului.

Ce se tiene de stipendia si de scóle preparatiune pentru profesori, facultatea filosofica a universitatei maghiare, dupa organizarea ei presente, are chiamarea principale a dá modu de perfectiunare celoru ce se pregatescu pentru carier'a profesionale la scólele medie; afara de acést'a se afla infintiatu o preparandia pentru profesori gimnasiali si un'a pentru profesori reali. — (Firesce tóte numai in limb'a maghiara! — Trad.) O astfeliu de preparandia se va infintia si la universitatea din Clusiu.

Asia déra toti filii patriei au ocaziune (maghiara?) a se prepará la acéste institute pentru profesore la scólele de midiulocu; fiinduca nimenea de nici o confesiune séu nationalitate nu este eschisu dela acelea, fia-cine póte luá parte acolo la instructiune.

Totu astmodu suntemu si cu stipendiale pentru candidatii de profesura. La impartirea acestoru stipendia se considera promerinti'a (aprobare). Ori cine póte recurge si cere, si pre catu cineva se va afla demnu, póte si dobandí.

Anulu viitoriu amu intentiunea de a deschide concursu pentru acéste stipendia si fia-cine va poté se competiésca, fara diferentia de confesiune si nationalitate, si se voru dá acelor'a, cari se voru aratá mai demni de ele. Astfeliu credu, ca — fara de a se votá o rubrica speciala, in bugetu, voru évé ocaziune de a se prepará pentru profesore filii patriei de diferite limbe.

Ce se atinge in fine de cea din urma intrebare, despre universitatea din Clusiu, intru acésta privintia este regulatoriu pentru mine art. de lege 44, la carele s'a provocatu si dlu interpelante, si anume §§ 18 si 19. Proiectulu de lege despre universitatea de Clusiu se afla sub desbatere in comisiunea pentru afacerile scolare, si intru catu in aceea privintia casa ar' afla necesarie dispusetiuni speciala, va depinde dela a ei intieleptiune a le face la timpulu seu, candu adica proiectulu de lege va ajunge inaintea casei (aprobare).*

Babesiu grai:

„Onorable casa! Pré stimatulu d. ministru la prim'a intrebare ce i amu adresatu, binevoi a respunde in esentia, ca — intru catu-va dejá este ingrigitu pentru instructiunea celoru de nationalitate nemaghiara — in limb'a lora propria la scólele medie. Ast'a este cam esenti'a responsului. Si dlu ministru numai decatu a si insiratu cateva institute de astfeliu, la cari adica este preingrigitu cá cei de alte limbe se castige instructiune in proprielle loru limbe.

Ce se tiene de acést'a, marturisescu, ca mai vertosu pentru partile pre unde n'amu ocaziune a ajunge nici odata, nu posedu informatiuni depline: aceea inse sciu, ca la gimnasiulu din Temisiór'a tenerimeii nu se propune in alta limba decatu in cea maghiara; ori care alta limba acolo este eschisa*.) (O vóce din drépt'a: „Asia e bine!“)

Póte ca e bine; póte fi ca si eu voi dice in fine, ca e bine, dér' me rogu se fiti bunu a me ascultá pana in fine (se audimu!)

Intru asemenea mi este cunoscutu, ca si la Sibiiu fórté cu greu tenerimea romana póte se castige instructiune in propri'a sa limba. Despre cealalte institute ce nu le cunoscu, n'amu ce se dicu.

Dér' dlu ministru a binevoitu a observá, ca junimei de nationalitate nemaghiara i se dá ocaziune de a-si invetiá propri'a sa limba, intru catu poftescu acést'a parinti séu tutorii scolariiloru. Eu celu pucinu astfeliu amu intielesu cuvintele dlui ministru. Dér' me rogu cu umilintia, mai antaiu de tóte se -mi fia permis a spune, ca in lege de acést'a, de acésta conditiune nu este vorb'a, si rogu mai departe pre onorabil'a casa, se se ferésca a admite acestu periculosu principiu; ca-ci de si — ce e dreptu, acestu argumentu astadi póte se tréca de o buna apucatura pentru de a respinge pre cei de alte nationalitati cu justele loru cereri, mane inse acestu argumentu póte se devina o arma, indreptata tocmai in domni'a vóstra. Eu din parte-mi repetu, ca in lege nu este vorb'a de acésta conditiune, si eu sum de firma credintia, ca in data ce la vreo scóla media se afla nemaghiari in numeru destulu de mare, voi se dicu in numeru considerabilu, acelor'a trebuie se li se tiena prelegeri in limb'a loru propria, fiinduca numai in acea limba li se póte midiulocí cultura intelectualu. Din parte -mi inse eu sciu, ca d. e. la gimnasiulu lugosianu numai fórté raru se intempla de se esplica studiale romaniloru romanesce, macaru ca pluraritatea scolariiloru este de nationalitate romana, si intre acestia mai multu de diumetate de felu nu sciu limb'a maghiara, totusi trebuie se invetie primele temeuri ale scientieloru unguresce, intr'o limba nepriceputa.

Din acéste consideratiuni eu credu, ca responsulu dlui ministru este unu responsu intru atat'a bunu, intru catu elu multiamesco o parte, dóra majoritatea casei; de sicuru inse elu nu póte fi satisfactoriu pentru majoritatea tieiei, care nu atatu tinde la invetiarea fia de sine, fia prin maestria, a unei ore care limbe, catu mai vertosu la castigarea de scientie, pentru care castigare — repetu,

*) Pe totu loculu e asia. Toti se refranga mistificatiunile, cá se se faca lumina!

tumai unu modu sicuru ecsiste, instructiunea in propri'a limba.

Eu deci asupra acestui responsu alu dlui ministru nu voi dice nimicu, nu voi dice, ca sum multiamitu séu nemultiamitu, ci provocu pre onor. casa, se se intipúesca in starea, in care ne aflamu noi cei de nationalitate nemaghiara, intipúesca-si buna óra, ca adi-mane séu macaru in 30 de ani, prin casualitati cá celea prin cari noi amudevenitu in starea de astadi, amu ajunge cá facia de maghiari ómenii unui Bismark séu a unui Gortschakoff se se folosésca de unu responsu cá alu dlui ministru de instructiune, — si ve rogu se spuneti: cum ati fi multiamiti? Si — se-mi credeti, ca nimicu nu este neposibilu pre catu timpu traiescu popórale. Eu asia credu, ca in asemenea casu, ori-care maghiaru omu de omenia, ar' respunde, ca — nu este, nu póte se fia multiamitu!

Atat'a despre responsulu la prim'a intrebare. (Va urmá.)

Home Rule.

Esté acést'a titulu unei asociatiuni si totu odata alu unei bandiere politice in Marea Britania, ce a castigatu celebritate in Angli'a, si pare ca voiesce a constitui nodulu unei miscari serióse de despartire, care se ingrauna cu cestiunea politica, destulu de complicata in acea tíera.

Suntu in fapta notate relatiunile pariiloru, eschisiloru din afaceri publice si a perturbariloru produse de agitatiunea ce domnesce cu cerbie la industrialele cele mari, cari se impotrivescu propuneriloru de intocméla: suntu batatórie la ochi si progesele, cari le face opusetiunea in tóta diu'a in contra formeii de regimu monarchice. Dupa ce s'a aratatu, ca institutiunea acésta e pré scumpa, se observa la fine, ca neactiunea si singuratatea, in care traiescu famili'a regésca in Angli'a probéza potinti'a de a se guverná si fara aparatulu si pomp'a regalitatiéi, si déca nu s'a conchisu spre a cere de dreptulu republic'a, se creá totusi una agitatie politica nu indiferenta, in care paladiniii dedati ai legitimismului se retraseru á fi cu pré mare caldura aperatori constitutiunei.

Reservele camerei lordiloru casiuara cea mai viua frementare, opunenduse la reformele liberali voite nu numai de tíera, ci provenite inca si prin iniciativ'a guvernului. In reform'a militaria, in votulu secretu, in tóte ocaziunile, in cari caus'a libertatei trebuia se faca unu pasiu inainte, guvernulu si tíer'a se aflau inaintea unei impedecari, care ce e dreptu invinse, dér' chiaru pentru opunerea permanenta, nascu intr'ensii dorinti'a naturala de a o smulge din midiulocu si a-si aplaná drumulu spre a trai fara greutatei.

Acuma, la tóte acéste cestiuni fórté ardietórie se mai alatura agitatiunea legala si obstinata a Irlandiei, care pare a se manifestá mai potinte cá de alte ori pentru iniciativ'a acelei asociatiuni, dela care s'a inceputu miscarea si care primí numele de Home rule.

Mai de lungu timpu a fostu Irlandi'a tractata cá tíera de concuista, invinsa, lipsita de drepturi; data in vitregi'a guvernului a carui numire aterná dela intrigile curtei si dela apucaturile aristocratiei; asuprita dér' si stórsa de sange, cá Itali'a sub spanioli, dede in tóte timpurile semne manifeste, ca vrea a scapa de jugulu nesurportatoriu. Rescularele cele dese si reflexiunea judiciósa a ómeniloru de statu angli, de unu certu periodu de ani reesira spre a domolí regimulu primitivu, fara cá pentru acést'a se póta reajunge aceea pacificarea a animiloru, care e neaperatu de lipsa pentru cá imperiulu britanicu se nu vina la disrumpere.

Macaulay, unulu dintre ómenii de statu si dintre istoricii cei mai renumiti ai Angliei, prevede de timpnriu, ca sistem'a continua de represiune si ostinatiunea anglesiloru de a nu vol' a concede Irlandiei drepturile sale, ar' fi condusu lucrulu la una discordia — grea: svaturile sale nu fura ascultate decatu numai in parte. Insusiu Gladstone, care vini la putere cu program'a pacificarei Irlandiei, nu a reesitu. Fenianii, cari in periodulu anterioru au fostu compromisu linistea, fura invinsi si redusi a luá calea ecsiliului; pentru acést'a sortile insulei totu nu fura asecurate, si problem'a se pare inca neatinsa, cá si cum de seculi nu s'ar fi fostu facutu nici catu unu pasiu pentru resolvarea ei. Faptele din urma si revóltele cu ocaziunea, in care principii se aflau la Dublinu, aratara catu de seriósa si profunda e agitatieunea, si catu merita numele de revólta in permanentia.

Home rule a datu astadi una forma mai esplicata, mai chiara acestei agitatiuni, carea pana

acuma imbracă formele de una aspiratiune de ne-dependenta si de unu simtiementu relegiosu, cu totulu opusu celui alu natiunei angle. Program'a acestei asociatiuni este cererea curata, scurta si resolventa de una autonomia completa in politica si administratiune, si home rule promise a nu se oprí, pana candu nu va fi obtienutu pentru Irlandi'a unu parlamentu propriu, precum este in Canad'a si alte colonie angle.

Reform'a déca s'ar obtiené, si deca ar' fi cu potintia de a o obtiené, ar' fi cea mai mare transformare, careia póte se fia supusa imperati'a britanica. Parlamentulu irlandesu ar' ordina cá neaperratu de lipsa unu parlamentu scoticu in Edinburgu si monarchi'a anglesa ar' vení transformata in unu statu federativu, alu carui scaunu, Londonu, ar' aduná representantii de tóte partitele, ce o compunu, in una mare adunare federala spre á tractá afacerile generali ale statului, pre candu alte adunari tienutali (regionali), supuse la jurisdictiunea derivatorie dela unitatea politica, ar' fi neaternatorie pentru totu ce privesce afacerile speciali.

Celu din urma meeting tienutu de partisanii lui home rule dede importantia la acestu plauu politicu, atatu de magnificu — —. Mai multu de 8 mii de persóne au fostu de facia, si oratorii, cari luara parte, care mai pucinu, care mai multu, intrara in rondulu ideelor, care constituiescu program'a reuniunii irlandese.

Vechiulu spiritu alu Angliei relucra totusi in contra ideei autonomiei impinse la federalismulu: tradițiunea concuistei domnesce inca in ras'a anglosasésca, si chiaru foile cele mai liberali combatu cu inderetnicia un'a idea, ce póte duce la sfasierea, anticului edificiu alu unitatei britanice. Conces'a autonomia pentru Irlandi'a, observéza „Daily Telegraph“, ar' trebui a o concede si Scotiei, la tiér'a de Wales, la Indi'a, care éra o unu posedimentu de 150 de milióne de locuitori. Si la acésta prospectiva se spaimenta, gramadescu obiectiuni preste obiectiuni, si conchidu dicundu, ca proiectulu irlandesiloru este una utopia, care cu pucinu numai nu asémene cu cea, de a aruncá una punte pre marea atlantica.

Cu tóte acestea home rule ecsista, este una reuniune, e mai multu decatu una reuniune, una idea, carea cá ori-care alt'a, -si va face calea sa. Póte fi cá principiulu federativu se strice unitatea britanica, dér' se apropia de forti'a statelor unite, de a Elvetiei, Germaniei; póte inca se fia pentru irlandesi, o rescótere escesiva. Dér' cestiunea ecsista de seculi, si tenacitate, cu carea Irlandi'a a continuatu a se bate spre a se capatá neaternarea sa propria, este impinsa pana la afirmarea, ca nu se retragu dela nici o dificultate, pana voru fi restituite mai antaiu acele drepturi, pentru cari nu a incetatu a sacrifica pacea interna, prosperitatea si viét'i'a atatoru fiii.

Nu se póte sci inca, unde voru duce tóte aceste rezultatu, pentruca mutarea popóreloru nu este inca supusa la legi atatu de ecsacte spre a le póte calculá fasele cu una formula algebraica; dér' frementulu ce continua, dictéza una deslegare neaperrata, si acum guvernulu anglesu afara de escio-perii (incetarile dela lucru), camer'a lordiloru si corón'a mai are in spate inca si una cestiune de federalismu sulevata de tiéra mai in adinsu, mai resolutu. Póte acésta va fi indemnatu pe o parte a lordiloru a se demite in pertractari cu lucratori internationali, pentrucá se li se reguleze pretensiunile pe catu s'ar poté pe cale paciuita. Éca si in Angli'a cea puternica se da respectu acelei plase de cetatiani, cari nu -si pléca asia lesne gutulu la jugulu partitei predominantie. Bateti si vi se va deschide, cautati — mereu — si — in fine — veti afla. —

Novissimu. Depesi'a lui Bismark din 7 Dec. catra comit. d'Arnim in caus'a acuitareii francesiloru prinsi mai eri cá atentatori in contra ostasiloru germani in Franci'a, suna:

„Pe viitoriu, déca in asemene casuri ni se va refusa estradarea, vomu fi siliti a luá otagii printre francesi; evenimentele petrecute probéza, ca in Franci'a animositatea in contra nóstra este atatu de positiva, in catu vomu fi siliti, in viitóriele nóstre negociari cu Franci'a, nu numai de a luá garantii pentru ecsecutarea conditiuniloru de pace, ba inca vomu fi nevoiti de a luá defensiv'a pentru

aperarea positiunei nóstre in departementele ocupate.“ D. „M.“

Diurnalele Franciei numescu acésta depesia mortifera pentru francesi si dicu, ca Bismark cauta numai pretecsu de a prelungi ocupatiunea spre a impede restaurarea Franciei.

In Ispani'a min. s'a compusu: Sagosta pres. si interne, Malcampo marina, Deblas esterne, Candau lucrari publ., Topete colonie, Angulo finantie, Gri-zand justitia, Garminde resbelu. Cortesii se voru aduna la 8 Febr.

Itali'a. Regele la anulu nou va fi in Rom'a, apoi calatoresce la Neapole.

Romani'a. Cu unu cugetu plóua protestarile la camera in contra conventiunei Bleischröder.

Varietati.

— „**Franciada**“ cantulu III de G. Al. Zamphirolu, cuprinde cá argumentu: Locasiulu nemurirei. Dumnedieu in miuloculu angeliloru precuventéza si decreta incercarea Franciei pentru consolidarea si purificarea intregi ginte latine. Positiunile dela Saar. Armatele lui Frossard gustu repausulu. Florandu in prad'a dureriloru amorului naréza amicului seu o parte a nenorociloru sale. Lupt'a dela Saarbruck. Acolo francesii anuncia victori'a pre sém'a lor. Pretiulu unui eesemplariu este unu leu nou. — Se pune sub tipariu si cantulu IV. —

— „**Romani'a**“ fantasie quadrille pentru piano de Wenzel Ignatz Medek, capelmaistru si profesoru. Acestu quadrille, prin constructiunea sa caracteristica si instructiva, se compune din 6 pice brilante adica: 1. Le Boulevard ou la Promenade. 2. Les Caprices. 3. La Concurrence. 4. La Revolution. 5. L'Union. 6. La Gloire des Principautés-Unies. — Pretiulu lei noi 4. —

Indreptare: In Nr. tr. colon'a prima, ser. 34 cetesce: pre candu si in Cislaitani'a se afla 250 mii la olalta etc.

Nr. 10.610/1871.

2—3

Escriere de concursu.

Spre ocuparea tuturoru posturiloru de padurari si jutari séu paditori de padure pentru padurile comunali se escrie prin acésta concursu cu terminulu pana la 30 Ianuariu 1872.

Locurile ce suntu de a se ocupa, suntu urmatoriele:

1. Unu padurariu cu salariu anuale de 1000 fl. v. a. si cu unu pausialu de calatoria de 200 fl. si cu unu deputatu de lemne de 12 stanjini, inse fara cortelu naturalu si diete intre margiunile teritoriului seu de oficiu.

2. Cinci padurari de revieru cu salariu anuale de cate 700 fl. si 120 fl. pausialu pentru calu cu obligamentulu de a tiené fiacare cate unu calu de calaritu, mai incolo cu unu deputatu de lemne 6 stanjini, cu cortelu naturalu, si in fine cu diete de

2 fl. pe di afara de teritoriulu seu. Fiacare Jintre acestia padurari e datoriu revierulu seu de padure alu mesura in terminu de 3 ani dela asedia-rea sa in postu si alu impartu dupa calitatea lemneloru de taiatu.

3. Doi adjuncti de clasa I-a cu cate unu salariu anuale de 500 fl., 120 fl. pausiale de calu, cu obligamentulu pentru fiacare adjunctu de a tiené unu calu de calatoritu, cu unu deputatu de lemne de cate 6 stanjini, fara cortelu naturalu si diurne.

4. Unu adjunctu de clasa II-a cu salariu anuale de 400 fl., 6 stanjini de lemne, si la calatorii afara de teritoriulu seu unu diurnu de 1 fl. pe langa rebonificarea tacei caloru de poste, fara cortelu naturalu si pausialu de calu.

5. Siesesprediece jutari séu paditori de padure cu salariu anuale de cate 200 fl., unu pausialu anuale de cisme cu 5 fl., cu 6 stanjini de lemne, cu imbracamintea oficiosa in natura.

6. Dóuedieci si patru jutari cu salariu anuale de cate 150 fl. v., unu pausialu anuale de cisme cu 5 fl., mai incolo cu cate 6 stanjini de lemne si cu imbracamintea oficiosa in natura.

Acésta se publica cu acelu adausu, cá competentii pentru postu de padurari se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele despre studiile forestiere, si despre aplicarea loru de pana acuma, si despre cunóscerea limbelor patriei; éra jutarii se-si astérna cererile loru provediute cu documente despre etate, ocupatiunea si mai dinainte, si despre cunoscienti'a celu pucinu a unei limbe din tiéra in graiu si in scrisu — la acestu magistratu pana la terminulu susu numitu.

Brasiovu in 6 Decembre 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii in Sibiu.

Fiindu subscrisu intregu capitalulu de actiuni ale *Institutului de creditu si economii „Albina“*, domnii actionari ai numitului institutu suntu rugati, in sensulu conditiunei I din publicatiunea nóstra dela 1-a Augustu a. c.: a respunde in timpu de o luna si rat'a II de 200/0, adica cate 20 florini de actiuni, séu la domnii reprezentanti ai nostri, unde s'a facutu subscrierea, séu si deadreptulu la acestu comitetu in Sibiu, strat'a Macelariloru Nr. 110.

Sibiu, 10 Decembre 1871.

2—3

Comitetulu fundatorlu.

Cursurile

la bursa in 23 Dec. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 50	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 " 30	" "
Augsburg	—	—	116 " 60	" "
Londonu	—	—	117 " 05	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	60 " 10	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 " 50	" "
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 " —	" "
" " temesiane	—	—	76 " —	" "
" " transilvane	—	—	75 " 75	" "
" " croato-slav.	—	—	— " —	" "
Actiunile bancei	—	—	814 " —	" "
" creditului	—	—	328 " 80	" "

PRAFURILE purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitorie ale apei minerale renunite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatoria a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efectu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmsu de stomachu. la slabitiune de mistuire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si inflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si excretiune bolnavitiósa de fere, la inchiegare si concretione de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste: nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resullare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si inflatulentia matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la fluxiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorrhagia, ametiala, congestiune catra capu si peptu, la sughitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiulu unei cutie cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintarié este 1 fl. v. a. Se gasesce in tóte pharmaciele mai renunite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principalu si biroulu de jespeditie se afla in Brasiovu in apotec'a „la coróna“ a lui Gregoriu Száva.

3